

Tidskrifternas viktigaste valfrågor

*Så tycker
riksdags-
partierna!*

Ett

VALMANIFEST

från

**SVERIGES
TIDSKRIFTER**

Innehåll

FÖRORD

Bra journalistik från oberoende medier är en av demokratins grundbultar. Men i dag pressas vår bransch från flera håll. Nya konsumtionsmönster, konkurrensen från globala internetplattformar, desinformation och ett minskat förtroende för traditionella medier är några av de stora utmaningarna.

Tidskriftsbranschen behöver få förutsättningar att skapa sunda affärsmodeller för att kunna fortsätta producera den journalistik som utgör grunden för vårt fria samhälle. Det handlar om rätt momsregler, tydlig upphovsrätt och rättvisa konkurrensvillkor.

Det här valmanifestet innehåller våra viktigaste förslag för att stärka svensk tidskriftsjournalistik. Här får du också veta var riksdagspartierna står i våra frågor.

Kerstin Neld, vd Sveriges Tidskrifter
Helle Klein, ordförande Sveriges Tidskrifter

4
MOMSEN PÅ DIGITALA
TIDSKRIFTER

10
PUBLISHERS RIGHT

16
KONKURRENS
PÅ LIKA VILLKOR

22
SJÄLVREGLERING
AV MEDIEETIKEN

Momsen på digitala tidskrifter

BAKGRUND

Momsen för tidskrifter styrs av EU:s momsdirektiv. Momsdirektivet möjliggör för EU:s medlemsländer att tillämpa en lägre momssats för tidskrifter än den generella. Tanken är att främja läsande, debatt och kvalitetsjournalistik.

Här i Sverige är momsen 6 procent i stället för 25 procent. Det möjliggör lägre priser så att fler kan ta del av journalistik och debatt.

Dessvärre gäller den lägre momssatsen bara för tryckta tidskrifter. Momsdirektivet definierar tidningar och tidskrifter som "varor", medan man anser att samma produkter i digital form är en tjänst. Då gäller inte längre rätten till reducerad moms. I praktiken innebär detta att momsen fyrdubblas när läsandet flyttar ut på nätet.

Frågan har utretts inom EU ända sedan 2011. Under 2017 presenterades äntligen ett förslag som skulle göra det möjligt för EU:s medlemsländer att tillämpa samma lägre momssats på digitala publikationer som den som gäller för tryckta tidskrifter.

Alla medlemsländer var tvungna att rösta ja till förslaget för att det skulle antas. Tyvärr valde Tjeckien som enda land att rösta nej till förslaget, och det har nu blivit liggande i Bryssel.

SVERIGES TIDSKRIFTER ser frågan om en teknikneutral moms som avgörande för våra medlemmars framtid. Vår bransch befinner sig i ett kritiskt skede i digitaliseringen och det är bråttom!

FRÅGOR:

1. Hur ser partiet att Sverige kan påverka och skynda på frågan på EU-nivå?

2. När EU öppnat för möjligheten, vad vill partiet göra för att så snart som möjligt införa den lägre moms i Sverige?

SOCIALDEMOKRATERNA

1. Vi har drivit på för att få upp frågan på dagordningen igen, bland annat genom att skicka brev till

ordförandelandet. Vi fortsätter att driva på.

2. Vi kan inte ge någon exakt tidsplan i nuläget. Första steget är att lösa frågan på EU-nivå.

MILJÖPARTIET

1. Med Miljöpartiet i regering har Sverige varit pådrivande för att skynda på frågan på EU-nivå.

2. Den rödgröna regeringen har aviserat att vi avser införa lägre moms så snart EU tillåter.

VÄNSTERPARTIET

1. Vi har drivit frågan om att moms på e-böcker och digitala tidskrifter ska vara samma som för tryckta

böcker och har återkommande lyft frågan i riksdagen samt drivit på för att Sverige ska driva det på EU-nivå. Det nya förslaget bör genomföras så snart som möjligt.

2. Vi kommer fortsätta att driva frågan i riksdagen såväl som på EU-nivå så att en lägre moms kan införas så snart som möjligt.

SVERIGEDEMOKRATERNA

1. Vi är positiva till en teknikneutral moms. Däremot strävar vi inte efter att denna form av frågor ska lösas på

EU-nivå utan främst är en nationell angelägenhet.

2. Vi vill föra en diskussion med berörda aktörer för att se över hur en implementering av en teknikneutral moms bäst kan ske.

FRÅGOR:

1. Hur ser partiet att Sverige kan påverka och skynda på frågan på EU-nivå?

2. När EU öppnat för möjligheten, vad vill partiet göra för att så snart som möjligt införa den lägre momsens i Sverige?

MODERATERNA

1. Vi anser att mervärdesskatten hanteras bäst på EU-nivå, då den är kopplad till handel över gränserna. EU-kommissionen har lagt bra förslag för att modernisera momsdirektivet och möta digitaliseringen, samt för att ge mer flexibilitet till medlemsländerna att tillämpa reducerade skattesatser. Det är nödvändiga förändringar som Moderaterna kommer att prioritera i EU-arbetet.

2. Vi vill harmonisera momsens på tryckta och digitala tidskrifter till den lägre momssatsen, så snart EU:s momsdirektiv tillåter.

CENTERPARTIET

- 1.** Vi anser att det bör göras genom att arbeta i de politiska kanalerna för att denna viktiga förändring ska kunna ske.
- 2.** Det blir en fråga som får hanteras i regeringens och riksdagens budgetbehandling.

KRISTDEMOKRATERNA

- 1.** För oss är det alltid viktigt att Sverige driver sin position i EU, även i denna fråga. Vi har dock inte någon aktuell information om läget.
- 2.** Blir det ett positivt besked i EU bör införandet påbörjas och det är regeringen som har ansvaret för det.

LIBERALERNA

- 1.** Vår vision är ett Europa som står starkt och enat i de frågor där samarbete behövs, men som lämnar andra frågor åt medlemsländerna och medborgarna själva. Liberalerna står bakom den svenska ståndpunkten att medlemsländerna ska ha större möjlighet än i dag att besluta om vilka varu- och tjänsteklasser som ska ligga i olika momsklasser, och kommer att arbeta vidare för att detta också ska bli verklighet.
- 2.** Den förhöjda momsens på digitala tidningar ska avskaffas.

Publishers right

BAKGRUND

Tidskriftsutgivarna är i färd med att anpassa sina verksamheter till en alltmer digital värld. Samtidigt går en allt större andel av annonsintäkterna till olika mellanhänder som inte själva ägnar sig åt innehållsproduktion. Det traditionella upphovsrättsliga ekosystemet pressas av nya aktörer och nya konsumtionsmönster. En stark och välfungerande upphovsrätt är en förutsättning för att ge incitament till skapandet av nytt innehåll. I tider av falska nyheter och alternativa sanningar är behovet av högkvalitativ journalistik större än någonsin.

Tidskriftsföretagen har i dag, till skillnad från till exempel film- och musikproducenter, inget självständigt och effektivt skydd för sina investeringar. Ett sådant skydd skulle vara centralt för möjligheterna att skydda tidskriftsmaterial från olovlig användning. Samtidigt skulle det underlätta en effektiv och smidig kla-

tering av rättigheter till seriösa distributörer, på rimliga villkor. På så vis kan det säkerställa att intäkterna återinvesteras i fortsatt innehållsproduktion.

Frågan om en så kallad Publishers right har behandlats inom ramen för EU:s upphovsrättsdirektiv. Motståndet från aktörer som Google har varit starkt. Man har velat förkorta skyddstiden och minska rättighetens skyddsomfång.

SVERIGES TIDSKRIFTER ser införandet av en närstående rättighet för tidskriftsföretag som mycket välkommen. Men det måste vara fråga om en tillräckligt stark rättighet för att kunna bli praktiskt användbar på europeisk nivå, inte minst i förhållande till gigantiska företag som Google. Genom en stark rättsposition kan tidskriftsföretagen fortsätta att utveckla och anpassa sina tjänster på ett affärsmässigt rimligt sätt.

FRÅGOR:

1. Hur ser partiet på införandet av en närstående rättighet för tidnings- och tidskriftsföretag?

2. Tycker partiet att upphovsrätten bör stärkas på något annat sätt för att förhindra att förutsättningarna för att producera kvalitetsjournalistik försämrats ytterligare?

SOCIALDEMOKRATERNA

1. En ny ensamrätt riskerar att ytterligare komplicera förhållandena på marknaden, utan att ge större

intäkter till tidningsutgivarna. En långtgående närstående rättighet skulle leda till att tidningsutgivare ges starkare skydd än enskilda upphovsmän. Vi är därför skeptiska till införandet av en ny ensamrätt.

2. Vi har bland annat utrett behovet av strängare straff vid intrång i upphovsrätt. Några mer specifika ändringar i upphovsrätten som särskilt tar sikte på tidningsutgivning ser vi i dag inte framför oss.

MILJÖPARTIET

1. Vi har inte något ställningstagande i frågan än, utan tittar på konsekvenserna.

2. Ja, upphovsrätten måste generellt fungera även inom de nya förutsättningar som digitaliseringen har inneburit.

VÄNSTERPARTIET

1. Vi har ännu inte gjort något ställningstagande i frågan. Förslaget om en närstående rättighet låter dock

intressant och vi kommer att bevaka frågan noga.

2. Vi har tillsammans med regeringen och M, C, L och KD kommit överens om att stärka mediestödet för att bland annat stärka kvalitetsjournalistiken. Till exempel föreslås ett nytt stöd för journalistik i områden som är svagt eller inte alls bevakade. Utvecklingsstödet kommer att vidareutvecklas för att möta digitaliseringens utmaningar.

SVERIGEDEMOKRATERNA

1. Vi har ingen ståndpunkt i frågan, men är beredda att träffa berörda aktörer för diskussion om upphovsrätt på tidnings- och tidskriftsområdet.

2. Vi vill se över olika möjligheter att främja kvalitativ journalistik, men inte genom att låta medier bli beroende av offentliga bidrag. Vi vill undvika att alltför många aktörer i det system som ska granska den offentliga makten är beroende av offentliga bidrag. Avskaffandet av reklamskatten är en god början i strävan att ge medier förutsättningar att stå på egna ben.

FRÅGOR:

1. Hur ser partiet på införandet av en närstående rättighet för tidnings- och tidskriftsföretag?

2. Tycker partiet att upphovsrätten bör stärkas på något annat sätt för att förhindra att förutsättningarna för att producera kvalitetsjournalistik försämras ytterligare?

MODERATERNA

1. Vi värnar upphovsrätten, samtidigt som det är viktigt att den balanseras upp med en god informationsfrihet och ett fritt informationsflöde. Vi har dock inga nuvarande förslag om att införa en närstående rättighet.

2. Upphovsrätten ska präglas av rättssäkerhet och förutsägbarhet. För att stärka det generella skyddet kring upphovsrätten anser vi att ett grovt upphovsrättsbrott bör införas i lagstiftningen, i syfte att skärpa straffen för de allvarligaste fallen av systematiska upphovsrättsbrott.

CENTERPARTIET

1. Det är en viktig princip att man ska kunna få betalt för sitt arbete. Det är problematiskt att upphovsrätten har halkat efter i den tekniska utvecklingen. Vi är öppna för en utredning kring hur denna fråga kan lösas.

2. Vi anser att det behövs en upphovsrättskommission som utreder upphovsrätten och som kan föreslå de nya lagar som behövs. Lagarna behöver både garantera att upphovsrättsinnehavarna får ersättning för sina verk och kunna accepteras av allmänheten.

KRISTDEMOKRATERNA

1. Vi har inte diskuterat frågan om närstående rättigheter på ett ingående sätt och kan därför inte ge något entydigt besked.

2. Upphovsrätten är grundläggande och behovet av att kunna finansiera kvalitetsjournalistik är självklara. Samtidigt initieras nya produkter och kanaler som gör att tidigare självklara ståndpunkter sätts i gungning. Vi menar att denna diskussion behöver fortsätta mer ingående i syfte att hitta en ordning som bibehåller upphovsrätten även i det nya medielandskapet.

LIBERALERNA

1. Vi ser fördelar med mer europeisk samordning, förutsatt att de principer som ligger bakom dagens upphovsrättssystem kan fortsätta att upprätthållas. Vi är öppna för att införa närstående rättigheter vid digital publicering, men frågan behöver analyseras vidare.

2. Upphovsrätten behöver moderniseras för att ta tillvara de möjligheter som digitaliseringen för med sig, men det viktigaste för att ge goda förutsättningar åt kvalitetsjournalistik är att slå vakt om de principer som dagens upphovsrättssystem vilar på.

Konkurrens på lika villkor

BAKGRUND

Den digitala utvecklingen har inneburit stora utmaningar för hela mediesektorn. Tidskrifterna är inget undantag, tvärtom.

Möjligheterna för tidskrifter att anpassa sin verksamhet till en alltmer digital värld och ta tillvara dess fulla potential begränsas av att det i nuläget inte går att konkurrera på lika villkor med några av de stora globala aktörerna.

Internetplattformar som Facebook, Twitter, Google, Netflix och Amazon har en alltmer dominerande ställning på medieområdet. Inflytandet över det svenska medielandskapet kommer sannolikt att öka. I många fall har de naturliga konkurrensfördelar i kraft av sin storlek och sina resurser.

Samtidigt kan man konstatera att de regler som gäller för svenska medieföretag inte tycks gälla för de globala aktörerna, eller i varje fall inte i samma utsträckning. Genom att utnyttja sin globala närvaro undviker de att betala skatt i högskatteländer som Sverige. De kan tjäna enorma pengar på tillgång till personuppgifter och annonsförsäljning som kringgår nationell lagstiftning.

Spridning av material som används utan rättighetshavarnas samtycke har i vissa fall varit en grundförutsättning för

plattformarnas tillväxt. Samtidigt har det visat sig svårt för svenska myndigheter och politiker att komma till tals med plattformarna för att kunna diskutera deras roll i den spridning av illegalt innehåll som sker i deras kanaler. Detta oavsett om det rör sig om material som gör intrång i upphovsrätten eller material som innehåller hot och hat i en utsträckning som strider mot svenska regler.

SVERIGES TIDSKRIFTER ser det som nödvändigt att åtgärder vidtas för att svenska tidskriftsföretag ska kunna konkurrera med globala internetplattformar på lika villkor. Lagstiftningen måste gälla likadant för alla – även på nätet – oavsett om det rör sig om skattelagstiftning, upphovsrätt, tryckfrihet, marknadsföringsrätt eller skydd för den personliga integriteten.

Sveriges Tidskrifter tror att det finns goda möjligheter för svenska tidskriftsföretag att kunna konkurrera med högkvalitativt journalistiskt innehåll i en tid då begrepp som "fake news" diskuteras världen över.

Men en förutsättning måste då vara att samma lagar ska gälla för alla aktörer – både i teori och i praktik.

FRÅGOR:

1. Hur ser partiet på behovet av en mer rättvis konkurrenssituation för svenska tidskriftsföretag?

2. Anser ni att de globala internetplattformarnas marknadsdominans kan innebära problem för en sund mediemarknad och i så fall på vilket sätt? Vilka konkreta åtgärder bör vidtas för att ge svenska tidskriftsföretag en möjlighet att konkurrera med plattformarna på lika villkor?

SOCIALDEMOKRATERNA

1. Att medieföretag har möjlighet att verka på marknaden med rättvisa villkor är viktigt för utvecklingen av en

levande mediesektor. Det är viktigt att lagstiftning bejakar teknikutvecklingen samtidigt som den skapar rättvisa villkor för samtliga parter.

2. Regeringen följer upp EU-kommissionens arbete med upphovsrättsförhandlingar på EU-nivå, där det föreslagits att plattformarna tillsammans med rättighetshavarna ska se till att olagligt material inte finns tillgängligt på plattformarna. Vi ser positivt på ambitionen med förslaget.

MILJÖPARTIET

1. Att skattepolitik etcetera skapar en rättvis konkurrenssituation är en självklar utgångspunkt för Miljöpartiet.

2. Det är ett dilemma att aktörer som riktar sig till en publik i Sverige men agerar från andra länder inte omfattas av svenska skatter eller svensk lagstiftning. Det är dock svårt att hitta en lösning på nationell nivå, gemensamma initiativ i EU är helt nödvändiga. För att ändå stärka kulturtidskrifters förutsättningar har vi under mandatperioden verkat för stärkta bidrag till sektorn.

VÄNSTERPARTIET

1. Vi har lagstiftning som motverkar mediekoncentration. Det statliga mediestödet ska vara teknikneutralt

och ha ett brett anslag för att stödja originaljournalistik snarare än att rädda papperstidningar. Detta bör kombineras med ett generöst kulturstöd till kulturtidskrifter och en låg enhetlig moms på 6 procent.

2. De globala internetplattformarnas dominans är en utmaning för en sund mediemarknad. Det är problematiskt när de kringgår svensk lagstiftning, och därför behöver lagstiftningen ses över.

SVERIGEDEMOKRATERNA

1. Det är problematiskt att stora internationella nätaktörer, på bekostnad av individens personliga integritet och

lokatidningsredaktioner, riskerar att konkurrera ut svensk media. Vi hoppas att avskaffandet av reklamskatten och ett stöd till lokal journalistik ska kunna bemöta en liten del av denna problematik. Vidare vill vi framföra att en aktör som agerar i Sverige ska följa svensk lag.

2. Samma svar som ovan.

FRÅGOR:

1. Hur ser partiet på behovet av en mer rättvis konkurrenssituation för svenska tidskriftsföretag?

2. Anser ni att de globala internetplattformarnas marknadsdominans kan innebära problem för en sund mediemarknad och i så fall på vilket sätt? Vilka konkreta åtgärder bör vidtas för att ge svenska tidskriftsföretag en möjlighet att konkurrera med plattformarna på lika villkor?

MODERATERNA

1. Politikens fokus bör vara att skapa rättvisa villkor som leder till en gynnsam konkurrenssituation och bra företagsklimat.

Bland annat måste regelförenklingsarbete prioriteras. Tyvärr slår regeringens stora skattechöjningar mot jobb och företagande.

2. Den fria konkurrensen ska inte sättas ur spel. Vi bör vara vaksamma på situationer där nuvarande lagar kommer till korta. Enskilda fall bör avgöras av domstolar, exempelvis har Google fällts i EU-domstolen då företaget missbrukat sin dominerande ställning.

CENTERPARTIET

1. Vi arbetar för det, men frågan är komplex.

2. De nya globala internetplattformarna har förändrat marknaden och de innebär både komplikationer och utgör ett komplement till det utbud som fanns tidigare. För att få en mer rättvis konkurrenssituation krävs en bredare översyn av möjliga lösningar och att frågan lyfts mer både från branschhåll och från politiskt håll.

KRISTDEMOKRATERNA

1. Vi vill medverka till en mer rättvis konkurrenssituation.

2. Vi har i dagsläget ingen lösning att presentera.

LIBERALERNA

1. Globalisering och digitalisering innebär nya möjligheter och utmaningar. På tidskriftsmarknaden innebär det

att såväl geografiska gränser som gränser mellan medier luckras upp, samtidigt som distributionsformer och affärsmodeller förändras. Det är en positiv utveckling, men utmaningarna behöver mötas.

2. Svensk lag gäller i Sverige, även för internetjättar. Men när det blir allt mer otydligt var i världen saker faktiskt finns, behövs mer internationellt samarbete kring dessa områden för att täppa till kryphål.

Självreglering av medieetiken

BAKGRUND

Sveriges Tidskrifter är en av huvudmännen bakom dagens pressetiska system. Med världens äldsta tryckfrihetsförordning och ett unikt pressetiskt system har Sverige starka traditioner och en stor vana vid självreglering. Under våren 2018 presenterade vi tillsammans med våra branschkollegor ett nytt förslag för att vidga självregleringen och därmed stärka medieetiken.

Organisationerna och medieföretagen vill gemensamt inrätta Allmänhetens Medieombudsman (MO) och Mediernas etiska nämnd (MEN). MO/MEN ska pröva alla mediernas publiceringar oberoende av publiceringsplattform, det vill säga även radio- och tv-sändningar och de webbpubliceringar som i dag inte kan prövas.

Tydliga regler och ett gemensamt system för samtliga medieformer stärker individens möjligheter att få upprättelse vid orättfärdiga publiceringar. Dessutom bidrar det till att öka förtroendet för de ansvarstagande medierna.

Tilltänkta huvudmän och "ägare" av MO/MEN är organisationen Utgivarnas huvudmän, det vill säga Sveriges Tidskrifter, TU – Medier i Sverige, Sveriges Utbildningsradio (UR), Sveriges Radio (SR), Sveriges Television (SVT) och TV4-gruppen samt Publicistklubben och Journalistförbundet. Förslaget innebär att det blir enklare och tydligare för enskilda personer att veta vart de ska vända sig när de anser sig utsatta för publicitetsskada.

FRÅGOR:

1. Hur ser partiet på en utveckling av det pressetiska systemet till ett nytt medie-etiskt system?

2. Hur ser partiet på ett eventuellt behov av lagstiftning inom områden som handlar om medieetik och publicistansvar?

SOCIALDEMOKRATERNA

1. Vi ser positivt på och välkomnar detta initiativ ifrån branschen. Vi ser en utveckling mot ett teknikneutralt medieetiskt system som naturlig och rimlig. Skulle ett införande av ett sådant system föranleda ändrad lagstiftning eller annan ändring av regelverk utesluter vi inte att se över det.

2. Samma svar som ovan.

MILJÖPARTIET

1. Initiativet är mycket positivt. Det är bra om branschen kan enas om självreglering

inom frågor som rör medieetik.

2. En övergripande och svår fråga är hur yttrandefrihetsgrundlagen och tryckfrihetsförordningen kan anpassas till publicering av material på nätet. En teknikneutral lagstiftning skulle kunna göra att vi inte ständigt behöver uppdatera våra grundlagar i takt med teknikutvecklingen.

VÄNSTERPARTIET

1. Vi är positivt inställda till detta förslag då vi vill se ett sammanhållet etiskt system som

omfattar alla medieslag.

2. Vänsterpartiet har i dagsläget inga sådana förslag.

SVERIGEDEMOKRATERNA

1. Vi har inte hunnit sätta oss in i det förslag som presenterades under våren, men ser generellt positivt på

alla insatser som stärker förhållandet och förtroendet mellan allmänheten och medierna.

2. Vi kan inte utesluta ett behov av sådan lagstiftning. Vi har i nuläget inga skarpa förslag.

FRÅGOR:

1. Hur ser partiet på en utveckling av det pressetiska systemet till ett nytt medie-etiskt system?

2. Hur ser partiet på ett eventuellt behov av lagstiftning inom områden som handlar om medieetik och publicistansvar?

MODERATERNA

1. Journalistikens förutsättningar har i grunden förändrats genom globalisering och teknisk utveckling. Fria medier med hög trovärdighet är viktigare än någonsin. Att media arbetar utifrån tydliga etiska principer är centralt – debatten om "fake news" vittnar om detta.

2. Vi är i grunden positiva till MO/MEN. Det gäller inte minst för de tre public servicebolagen, vars trovärdighet bygger på att de upplevs som objektiva och granskande med hög pressetik. Vi utesluter inte lagändringar, men frågan behöver utredas.

CENTERPARTIET

1. Vi tycker det är bra att branschen tar fram ett etiskt ramverk och en modell som fungerar oberoende av publiceringsplattform.

2. Vi ser ett frivilligt system som en bra bas, men om behov uppstår kan lagstiftning behöva övervägas.

KRISTDEMOKRATERNA

1. Vi ser positivt på de initiativ som tagits.

2. Vi har i dagsläget inget färdigt svar på den frågan.

LIBERALERNA

1. För oss är ett starkt grundlagsskydd för det fria ordet och för mediernas autonomi några av de mest grundläggande principerna. Det ligger en styrka i att medieaktörerna genom självreglering organiserar ett system för medieetiska frågor, eftersom det minskar spelrummet för politiska krafter som vill gripa in med lagstiftning. Av dessa skäl håller vi oss på armslängds avstånd från frågan om hur detta system ska organiseras.

2. Vi är emot detta. Ökad lagstiftning minskar mediernas autonomi.

Ett

VALMANIFEST

från

**SVERIGES
TIDSKRIFTER**

